

WANNEER 14, 21 en 28 november (13.00-16.00)

WAAR Lokaal HG 05 A 00 (A-Vleugel, 5e verdieping, Hoofdgebouw van de Vrije Universiteit Amsterdam, de Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam)

KOSTEN Volledige lezingenreeks: €160 (€ 130 voor NVKF/NVLF/VKL-leden) twee middagen €110 (€90 voor NVLF/NVKF/VKL leden); enkele middag €60 (€50 voor NVLF/NVKF/VKL leden).

INFO & INSCHRIJVEN Neem contact op met Alieke Breure (lhca@vumc.nl)

De cursus Kind, Taal & Gehoor wordt jaarlijks georganiseerd door het Language and Hearing Center Amsterdam (LHCA; www.lhca.nl), een interdisciplinaire universitaire werkgroep binnen VU en VUmc.

14 november 13.00-16.00

“PARTICIPEREN LANGS DE LEVENSLIJN”

Een kijkje in het leven van iemand met slechthorendheid en TOS

Dr. Jet Isarin (Koninklijke Kentalis) en ervaringsdeskundigen Jessica Ernest en Jérôme Vergne

Kinderen en jongeren die slechthorend zijn of een taalontwikkelingsstoornis hebben, lopen levenslang aan tegen beperkingen in communicatie en belemmeringen in het verwerven of verwerken van informatie. De impact daarvan is groot: op hun leven en op de wijze waarop zij in de samenleving participeren.

De persoonlijke en maatschappelijke impact van TOS en slechthorendheid schetsen wij vanuit drie perspectieven.

- De wetenschap: wat weten we over leven en functioneren van jongeren en (jong)volwassenen met TOS en slechthorendheid
- De ervaringskennis van een jongvolwassene met TOS
- De ervaringskennis van een jongvolwassene met slechthorendheid

21 november (13.00-16.00)

"TAALVAARDIGHEID IN HET ONDERWIJS"

Academisch taalgebruik in het Hoger Onderwijs

Prof. dr. Folkert Kuiken (Universiteit van Amsterdam)

Hoewel een vwo-diploma toegang geeft tot een universitaire studie, is dat niet altijd een garantie voor een succesvol studieverloop. Naast factoren als sociaal-economische achtergrond, motivatie en tijdsinvestering speelt taalvaardigheid daarbij een rol. Lang niet alle studenten blijken aan het begin van de studie over de gewenste academische taalvaardigheid te beschikken. Daarin ligt een taak voor zowel de universiteit als het vwo. In deze bijdrage wordt ingegaan op de vraag wat die taak is.

How we do it: studeren met gehoorverlies in het Hoger Onderwijs

Alies Oostenbrug en Tonnie Haeken (Viertaal College Amsterdam)

De transitie van het voortgezet speciaal onderwijs naar een vervolgopleiding verloopt voor leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking lang niet altijd vlekkeloos. De populatie verdwijnt onder de radar en de kennis van de omgeving omtrent deze problematiek is vaak maar gering. Veel leerlingen vallen in een 'gat', ervaren onbegrip of ondervinden studieproblemen. VierTaal wil deze transitie duurzaam verbeteren, zodat de student niet voortijdig een studie af hoeft te breken of niet meer kan functioneren op het niveau dat hij aankan. Met deze voordracht willen we successleutels en praktijkvoorbeelden geven van ons project VierVooruit.

Er is aandacht voor 3 fasen. Tijdens de voorbereiding naar de transitie ligt de nadruk op het proces om tot een geschikte studiekeuze te komen, de beperking te begrijpen en te accepteren, een realistisch beeld te krijgen van de toekomst, leren te reflecteren en situaties in te schatten die nu nog onbekend zijn. De tweede fase is de preventieve werking tegen studieuitval door een goed voorbereide overdracht. De laatste fase van de transitie is de nazorg. Specifieke coaching tijdens de start van de studie en het opzetten van peer-to-peer contact speelt een centrale rol om de geleerde kennis en vaardigheden in de praktijk te brengen.

We maken u deelgenoot van 'how we do it' en wat wij als belangrijke factoren zien om de student met zijn auditieve en/of communicatieve beperking te laten slagen op het hbo.

Alies Oostenbrug is als ambulant begeleider verbonden aan het VierTaal College Amsterdam. Ze begeleidt leerlingen in het vo en in het mbo. Van origine is Alies logopedist en heeft als zodanig binnen het vso cluster 2 gewerkt, zowel in Rotterdam als in Amsterdam. Als ambulant begeleider ziet zij regelmatig leerlingen overstappen naar het hbo. Voor velen is dit een lastige stap. Door een goede voorbereiding en begeleiding wil ze deze stap zo goed mogelijk laten verlopen.

Tonnie Haeken is decaan op het VierTaal College Amsterdam en heeft 35 jaar werkervaring in verschillende functies in het cluster 2 onderwijs. Als decaan is zij betrokken bij de studiekeuze van studenten en natuurlijk de overgang naar het hbo. Veel studenten hebben de neiging hun functiebeperking te verzwijgen, willen 'niet opvallen' of tot last zijn. Haar ervaring is wanneer een goede overdracht heeft plaatsgevonden, voorzieningen en hulpmiddelen geregeld zijn, studenten meer succesvol zijn.

28 november (13.00-16.00)

“LUISTERINSPANNING BIJ NORMAAL- EN SLECHTHORENDEN”

Het meten van luisterinspanning met pupillometrie

Dr. Adriana Zekveld (Amsterdam UMC, locatie VUmc)

Gehoorverlies kan leiden tot problemen met het verstaan van spraak in het dagelijks leven, vooral wanneer er achtergrondruis aanwezig is. Cognitieve vaardigheden zoals aandacht, werkgeheugen en taalverwerking dragen bij aan het verstaan van spraak en kunnen dergelijke gehoorproblemen soms deels compenseren. Hoewel het gebruik van deze functies de spraakperceptie verbetert, kan dit leiden tot verhoogde luisterinspanning. De noodzaak om extra luisterinspanning te leveren in verschillende luistersituaties kan uiteindelijk leiden tot vermoeidheid. Daarom is het van belang inzicht te krijgen in de factoren die van invloed zijn op de luisterinspanning.

Het meten van de veranderingen in de pupildiameter (pupillometrie) is een fysiologische maat van luisterinspanning. De pupilresponse (vergroting van de pupildiameter) neemt toe wanneer de luisterinspanning toeneemt en geeft daarmee aan hoeveel moeite een bepaalde luistertaak kost. In een reeks studies hebben we de invloed van relevante factoren op de pupilresponse onderzocht. Zo is een lagere verstaanbaarheid van spraak geassocieerd met een grotere pupilresponse. Bovendien is de luisterinspanning groter voor storende spraak in vergelijking met storende ruis, zelfs als de verstaanbaarheid in beide gevallen hetzelfde is. Stimulustype en stimulusmodaliteit zijn voorbeelden van andere factoren die de pupilresponse beïnvloeden. Ik zal een overzicht geven van recente resultaten het pupillometrie-onderzoek. Over het algemeen heeft de toepassing van pupillometrie in de audiologie relevante inzichten opgeleverd in de verwerking van spraak in lastige luistersituaties.

Het verminderen van luisterinspanning

Dr. Niek Versfeld (Amsterdam UMC, locatie VUmc)

Abstract volgt